

2011

СТЕЧЕНЬ №26

УНІВЕРСИТЕТ

Видання Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника

Єднаймося! В любові хай б'ються серця
Й під небом блакитним колоситься жито.
Одна Україна в нас, більше нема,
Судилося долею разом нам жити

ЙОГО ІДЕЇ НЕЗНИЩЕННІ

Прикарпаття святкує день народження Степана Бандери

лосив, що "102 річниця від дня народження Степана Бандери стала суспільно визнаною, а про це свідчать урочистості по всій Україні". За участю свободівців та активних громадян були проведені різні заходи вшанування його пам'яті, наприклад, у Києві та Рівному відбулися смолоскипні марші, у Львові пройшла хода пам'яті, у Харкові – панахида вшанування Героя

відслужили священники різних конфесій, до пам'ятника Степанові Бандері були покладені вінки та квіти.

Від Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника в ході пам'яті брали участь студенти, викладачі, працівники виховного відділу. Вінок до пам'ятника Головному Провіднику ОУН поклали ректор університету, членкореспондент НАН України, доктор фізико-математичних наук, професор Богдан Остафійчук і проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, доцент Ганна Карась.

Варто відзначити, що напередодні вшанування дня народження борця за волю України доцент нашого університету Петро Арсенич провів цікаву й захоплюючу екскурсію маршрутом Івано-

У перший день січня в село Старий Угринів, місце народження Головного Провідника ОУН Степана Бандери, прибули сотні наших краян та гостей із регіонів України.

Відбулося Богослужіння за участю священників різних конфесій. Із промовама, що несли в собі всю велич цієї історичної постаті, його життя, боротьбу, політичну діяльність, виступили голова Івано-Франківської обласної ради Олександр Сич, голова КУН Степан Брацун, голова ВО «Свобода» Олег Тягнибок, голова Братства ОУН Карпатського краю Федір Володимирський та інші.

Олег Тягнибок наго-

України. Подібні акції проводилися в інших містах України.

В Івано-Франківську

теж відбулася урочиста хода громадян і гостей міста з Вічевого майдану до Європейської площі. Після поминальної панахиди, яку

Франківськ–Калуш–Старий Угринів (музей Степана Бандери) для учнів 10–11 класів Донецької середньої школи.

Наш кор.

ШАНУЙМО ТРАДИЦІЇ НАШОГО НАРОДУ

Пане господарю, пусти нас до хати!

На фото: діти Католицької школи св. Василя Великого вітають викладачів кафедри теорії та методики початкової освіти з Різдвяними святами

Закінчуються Різдвяні свята, змовкає гучний спів коляди, уста християн промовляють: «Христос христився!». Аледух наймолодших колядників не може вгамуватися, бо по вулицях Івано-Франківська йде вертеп маленьких віншувальників Різдва нашого Господа. Для вчительки п. Олесі Назар, вихователів п. Олі, с. Йоакими та учнів 2-го класу «Світанок» Католицької школи ім. Василя Великого свято продовжується. Вони мають свою маленьку наємницю – ходити з радісною таємницею на місце праці батьків. Серед мокрого снігу та безконечного потоку авто класна родина бадьоро прямує до Педагогічного інституту на кафедру теорії методики початкової освіти, щоб вітання «Христос народився» перетворилося на «Христос рождається», щоб Він народжувався завжди в серцях тих, хто вірує. Вертеп зустріли добрі очі Василя Дем'яновича Хруща, завідувача кафедри, а також привітливі усмішки працівників, які відійшли на мить від буденних турбот (незважаючи на гарячу пору у своїй праці), щоб ще раз почути радісну звістку Новонародженого Дитяти і відчутти дотик незбагненого Різдвяного миру та

радості духу. Що може краще дати відпочинок душі, ніж невинний і щирий дитячий спів, який прославляє Предвічного Бога. Хто почув цю коляду та слова вертепу, не зміг залишитися байдужим до Воплочення Божого Сина:

Світла зірка засвітила,
Добру вістку сповістила.
Як на Небі засіяла,
Нам дорогу показала.

«Не бороніть дітям приходити до мене, таких бо Царство Боже», – каже Христос у Євангелії. Але нам так важко бути подібними до наших маленьких друзів у їхній чистоті, щирості, нелицемірності та безтурботному довірі до Бога.

Коляда закінчилася, вертеп пішов, але відголос Божого Слова продовжувався. На запрошення викладачів кафедри в Педагогічний інститут прийшов священик, щоб поблагословити працівників і місце їх праці Йорданською водою.

Тепер нашим шановним педагогам тільки залишилося зробити найважливіше – зберегти Боже благословення і дати добрий плід – виховувати тих, яких є Царство Боже, а також допомогти їм стати добрими, гідними і правдивими людьми.

ЗУСТРІЧ З
ВОЛОДИМИРОМ
КАЧКАНОМ

У стінах нашого університету відбулася зустріч з відомим письменником, автором романів «Житні дзвони» і «Лебедія», академіком Володимиром Качканом, який теж є випускником нашого історико-філологічного факультету (на той час Івано-Франківського педагогічного інституту). На початку зустрічі проректор з науково-педагогічної та виховної роботи доцент Ганна Карась коротко окреслила біографію відомого письменника, зазначивши, що Володимир Атаназійович є автором більше 70 книг, близько 2,5 тисяч статей, а також дослідником найбільш архівів, періодики, епістоляріїв та інших малодосліджених фондів України. Його перу належать двотомник «Українське народознавство в іменах», титанічний проект «Нехай святиться ім'я Твоє» в 10-ти томах. Нещодавно вийшов перший том антології «Віщі знаки серця і руки», про які письменник ще згадуватиме під час зустрічі.

Голова Всеукраїнської спілки письменників, відомий літературний критик, доцент Євген Баран у своєму виступі зазначив: «Усі роки життя письменник олюдило естетичну реальність життя, розуміє і знає ціну архівної праці, запах жорстких жовтих листків, які треба донести до людей, саме тому завжди закликав працівників кафедри працювати з джерелами». Ще зі студентських років молодий хлопча з села Рибне Тисменицького р-ну привернув увагу науковця-дослідника Володимира Полека, який з часом заопікувався талановитим Володимиром Качканом. Володимир Качкан пізніше зазначить: «Завдяки Полеку в мене проросла охота до пізнання, до усвідомлення того, як багато загублено імен, які просто необхідно повертати на шахвиці історії».

У 70-ті роки захищає дисертацію, присвячену Михайлу Павлику та усній народній творчості. В дев'яностих роках стає професором.

Письменник ділився спогадами про роки радянського лихоліття, згадав першу зустріч з Ольгою Дучимінською, яка, почувши заборонену архівну інформацію, якою володів на той час молодий науковець, застерегла: «Бережіться, Володимирку!». Не обминув словом і сучасне політичне становище держави, зазначивши: «Кожен день із храму Українськості вибивають по цеглині, щоб зруйнувати її, то ж тримаймося міцніше і пам'ятаймо, хто ми!»

Коли нашого гостя запитали про творчі плани на майбутнє, то він зізнався, що незабаром вийде книжка «Розмова з дорогою», яка написана під враженнями від мандрівки святими місцями. Антологія «Віщі знаки серця, думки і руки» вже вийшла першим томом, завершується робота над другим, а далі – наскільки вистачить.

Наприкінці зустрічі автор поетичних книг «Кетяги рибнянської осені», «Вогонь твоїх очей» і «Тасьма літа» В. Качкан подарував для бібліотеки університету декілька книг зі свого добу, а на знак подяки про візит видатного гостя студенти вручили йому квіти.

Леся ПАЛАГІЦЬКА,
студентка

ПРОЕКТ «ГІРСЬКА ШКОЛА: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ»

Освіта – шлях до єднання людей і регіонів

Нещодавно в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника відбулася зустріч ректорату професорсько-викладацького складу, керівників головного управління освіти і науки Івано-Франківської ОДА з керівництвом відділу освіти Судацької міської ради АР Крим та студентами третього курсу університету, які працюють і проживають у АР Крим. Про резонанс цієї події свідчить присутність представників засобів масової інформації.

На фото: ректор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, професор Богдан Остафійчук, директор "Центру дослідження Аппалач", професор Чад Беррі та професор Василь Хрущ (автор проекту "Гірська школа")

Про хід цих подій, їх подальший розвиток і передумови виникнення ми розпитали в одного зі співорганізаторів цієї зустрічі, завідувача кафедри теорії та методики початкової освіти, професора Василя Хруща.

У жовтні 2008 року ми проводили Міжнародну науково-практичну конференцію "Розвиток освітньо-виховного простору в Карпатах в умовах глобалізації: стан, проблеми, перспективи" і запросили через Міністерство освіти і науки АР Крим освітян. Кримчани жваво відгукнулися на наше запрошення, приславши списки в кількості семи чоловік. Серед запрошених начальник відділу Судацької міськради Наталія Борисюк, директор методичного центру Судацької міськради Марина Дементьєва та інші на чолі з начальником управління освіти Ялтинської міськради державної адміністрації АР Крим

Оленою Павленко. У конференції також брали участь науковці зі США: директор "Центру дослідження Аппалач", професор Чад Беррі; професор Береа-коледжу Родней Вольфенберг; професор, доктор соціології Дальтонського державного коледжу (штат Джорджія) Дональд Девіс; виконавчий директор Міжнародної програми Фулбрайта (США) в Румунії, професор Барбара Нельсон і працівник Фонду Бойд Нельсон. Цікавими і змістовними були виступи науковців з Росії, Румунії, Словацької республіки. Що стосується Криму, особливо гірських регіонів (Ялта, Алушта, Судак, Феодосія), то його представники мають пряме відношення до проблеми гірських шкіл, адже на їхній території ці школи функціонують.

— А що було після цього, Василю Дем'яновичу?

— Через декілька місяців по закінченні конференції до нас

приїхала група кримчан у складі вже згаданих її учасників: Н. Борисюк, М. Дементьєвої та директора Сонячнодолинської школи Тетяни Глушецької, заступника директора з наукової роботи цієї школи Світлани Рибак. Мета їхнього приїзду – сприяти в розробці концепції "Школа майбутнього". Цей статус отримала ЗОШ I-III ст. Сонячної Долини Судацької міськради. Задану концепцію розробили педагоги цієї школи за участю Вашого покірного слуги. В подальшому освітяни та педагоги Криму взяли участь у I та II Міжнародному науково-практичному семінарі "Інноваційні технології в початковій школі", який проводився за участю педагогів гірських регіонів Карпат і Криму на базі Верховинського та Рахівського районів.

— Яким чином потрапила на навчання до нашого університету група студентів-заочників із АР Крим?

— За ініціативою відділу освіти Судацької міськради планувалося відкриття навчально-консультативного центру нашого університету в м. Судак. Це питання вивчається. Укладено угоду про наміри. Ми запропонували інший шлях. Оскільки в Судацькому відділі освіти є значна кількість учителів початкових класів, які не мають вищої освіти, запропонували організувати зустріч із вчителями, які бажали б таку освіту отримати в нашому університеті (заочна форма навчання). З ними зустрівся проректор з начальсько-виховної роботи, професор Юрій Москаленко. За дорученням ректора університету, члена-кореспондента НАН України, доктора фіз.-мат. наук, професора Богдана Остафійчука для вивчення стану навчально-матеріальної бази науково-методичного забезпечення в м. Судак і підготовки угоди між Прикарпатським університетом і відділом освіти Судацької міськради було направлено професорів Ю. Москаленка та В. Хруща. Відбулася зустріч з міністром освіти і науки АР Крим Василем Лавровим, головою міськради Андрієм Дементьєвим та іншими посадовими особами. На виконання цієї угоди одним із перших кроків був набір студентів-заочників, які працюють учителями початкових класів і

ПРОЕКТ «ГІРСЬКА ШКОЛА: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ»

проживають у АР Крим. Їх навчання проводиться за індивідуально-консультативною формою (читання лекцій викладачами в м. Судак). Зимові екзаменаційно-залікова сесія проводилася в Прикарпатському університеті. Для кримських студентів читали та проводили практичні заняття досвідчені викладачі, а саме: професори Ю. Москаленко, В. Хрущ, доценти Ю.

вання на зимовій сесії, від доброзичливості та уваги керівництва вишу, майстерності й толерантності наших викладачів і побаченого в Карпатах – усе це значно перевищило їхні сподівання. – Василю Дем'яновичу, цією педагогічно-освітньою роботою з кримчанами займається лише Ваша кафедра? – Ні. Ми тільки одна зі скла-

внести пропозиції на виконання угоди про співробітництво з відділом освіти Судацької міськради АР Крим. Пропозиції внесли кафедра математичних і природничих дисциплін початкової освіти, завідувач доктор педагогічних наук Надія Луцан; кафедра філології та методики початкової освіти, завідувач доктор педагогічних наук, професор Тетяна Котик та інші кафедри університету. Ці пропозиції своєрідні і цікаві. Наприклад, надання наукової та методичної допомоги вчителям початкових класів "Школи майбутнього" Сонячнодолинської ЗОШ I-III ст.; залучення студентів третіх курсів для проходження літньої виховної практики в оздоровчих таборах Судацької міськради; проходження виробничої тримісячної практики студентами п'ятого курсу в гірських школах Криму; створення кафедри методики викладання навчальних дисциплін та виховної роботи в початкових класах на громадських засадах у Сонячнодолинській ЗОШ I-III ст. Кафедра філології та методики початкової освіти пропонує досліджувати проблему вивчення та використання української мови в неукраїномовному середовищі. Для цього проведені серії лекцій-тренінгів (методи навчання дітей інших національностей української мови); кафедра математичних і природничих дисциплін пропонує провести семінар "Упровадження інноваційних технологій на уроках математики" та

На фото: студенти та викладачі Прикарпатського національного університету на заняттях (м. Алушта АР Крим)

Копчак, М. Оліяр, І. Червінська, Л. Степанова, О. Хрущ, І. Бай та інші.

У період сесії, яка випала на святкування Святого Різдва, дякуючи ректору університету, професор Б. Остафійчуку, ректорату та голові профспілкового комітету, доценту Ю. Копчаку, наші гості й студенти, які не тільки проживали безоплатно в студентському профілакторії, але й мали змогу стати невимущеними учасниками Різдвяних дійств нашого краю і провели Святу Вечерю в сім'ях наших викладачів, відвідали обласний історико-краєзнавчий музей, побували на Богослужіннях різних конфесій. Навчальною програмою було передбачено практичне заняття в Поляницькій ЗОШ I-II ст. Яремчанської міськради, де кримчани гостинно зустріла директор школи Ганна Кіщук зі своїми дітьми та учнями, які показали театралізовану виставу "Різдво в Карпатах". Кримські студенти мали змогу помилуватися гірськолижним курортом Буковель, піднятися на витягу на висоту 1200 м, насититися красою зимових краєвидів Карпат. Загальні враження від перебу-

дових у цій роботі. Загальне керівництво за дорученням ректора, професора Богдана Остафійчука

На фото: Музей національних культур Сонячнодолинської школи I-III ст. Судацької міськради

здійснює проректор з навчальної роботи, професор Юрій Москаленко. Директор Педагогічного інституту, доцент Олексій Рега зобов'язав кафедри інституту

"Я і Україна". Ось так коротко про суть започаткованого проекту. – Дякую Вам за цікаву розмову.

Любомир Кліщ

Філософське осмислення минулого

День середньовічної філософії

Відколи існує наука, не припиняються зусилля зробити її загальнодоступною, привабливою та цікавою.

Кафедра філософії та Центр гендерних студій у Прикарпатському національному університеті ім. В. Стефаника здійснили цікаве дійство – «День середньовічної філософії».

1. Конференція

На конференції «Середньовічна філософія і смисложиттєві питання сучасності», яка відбулася 22 грудня 2010 року на філософському факультеті ПНУ імені Василя Стефаника, ми заглибилися в одну з найбільш визначальних епох історії філософії – епоху середньовіччя. Студенти факультету торкнулися важливих питань середньовічної філософії та культури, осмисливши їх проблематику через призму сучасності. Особливо зацікавила доповідь «Любов до Бога і Кохання. Середньовіччя та сучасність», яка нікого не залишила байдужим, Мар'яни Бирик, студентки групи ФЛ-2. Цікавим фактом було те, що доповідачі перших курсів вели себе не менш упевнено, ніж студенти старших. Це для більшості другокурсників перша конференція, яку вони організували самі (майже) і успішно справилися із завданням! Конференцію слід вважати вдалою,

ніхто не залишився байдужим до тем, які порушувалися в доповідях. Велися активні дискусії. Особлива подяка викладачам кафедри філософії Володимирі Павловичу Будзу та Віталію Вікторовичу Надураку, які поставилися до цієї конференції дуже відповідально та підтримали наше починання.

2. Вистава

На великій перерві відбулося театралізоване дійство під назвою «Середньовіччя з нами». Всі бажаючі студенти змогли відчути глибину і розмаїття середньовіччя, а також особисто «поспілку-

ватися» з визначними філософами, мислителями і діячами на філософську тематику, отримати відповіді на запитання, які давно їх турбували, адже студенти-артисти (2 курс спеціальностей «Філософія» та «Релігієзнавство») «перевтілилися» в образи св.Франциска, Августина Блаженного, Флорії Емілії, Софії-мудрості, Жанни Д'Арк, Інквізитора, Схоластики, Апофатики, Катафатики, Блазня та Лицарів. Яскравим моментом вистави була поява Блазня на коні (!), який змусив усіх глядачів і акторів посміхнутися, а навіть щиро зареготати.

P.S. Незважаючи на те, що «Августин Блаженний» перед виставою стояв зі своєю дівчиною, усі повірили, що Флорії (а тим більше, Церкві) він не зраджував.

3. Тренінг

Об 11 годині відбувся тренінг «Містика і схоластика – потреба знати і любити» під керівницт-

вом доцента кафедри філософії Галини Орестівни Дичковської, який дозволив студентам дещо по-іншому осягнути глибину своєї внутрішньої сутності за допомогою осмислення понять «любов» і «знання» та «схоластика» і «містика». Заглибившись у різноманітні тренінгові вправи, студенти і не помітили, наскільки швидко пролетів час. Було дуже кумедно спостерігати одне за одним, тому що кожен поведився по-особливому, проявляючи свою індивідуальність через «містичне любити» і «схоластичне знати» (автор цих рядків не має на увазі нічого вульгарного).

4. Бал

О 18 годині в танцювальній залі нашого університету відбувся середньовічний бал «Принци і Принцеси». Принц – головний герой дійства, проходив довгий шлях через різні перешкоди до пізнання Істини. Вечір був наповнений лицарями, принцями, принцесами, королями, королевами, відьмами, інквізиторами, іншими цікавими особами та танцями. Глядачі брали участь у дійстві, незважаючи на те, що часом спроби потанцювати «королівські танці» були доволі незграбні (задоволення від того учасникам не поменшало). Схвальний відгук критиків отримала поява на сцені зеленого Дракона, який швидше нагадував равлика без хатки. Але він спромігся вкрати Принцесу! І якби відважні Лицарі та ще більш відважний Принц не пройшли складний шлях через королівство Містики, Схоластики та власної предківщини, то всі студенти нашого університету перетворилися б у слуг Дракона! Але відважний Принц (Роман Бігун) за допомогою Королеви Схоластики (Юля Якимечко), Короля Містики (Тарас Бойчук) та дружної підтримки всіх учасників зумів подолати Силу Дракона, врятував Принцесу, Силою Любові зняв чари із зачарованих і допоміг радісно і весело завершити наш вечір.

Загалом бал удався. Він був жвавим, веселим і цікавим. Усі залишилися задоволеними від приємних і незабутніх вражень. Безумовно, всім присутнім найбільше сподобався король Містики (тобто я, автор цього допису). Світлина Сергія Камінського.

Тарас Бойчук,
студент гр. РЛ-21

ЦІКАВА ЗНАХІДКА

Знайдено лист
Олександра Лотоцького до
Стефана Комарницького

На фото: копія листа

В Музей історії Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника надійшов лист від підполковника медичної служби з Житомира, далекого родича відомого українського письменника Степана Руданського Олексія Боржковського. Певний час О. Боржковському довелося працювати в шпиталі Івано-Франківська. В нього залишилися приємні враження від нашого міста та його мешканців. Багато років він присвятив дослідженню та популяризації творчості свого родича. У надісланих матеріалах знаходилася копія знайденого ним листа відомого українського культурного і громадського діяча Олександра Лотоцького до чоловіка сестри Степана Руданського Стефана Комарницького з проханням дозволити видати частину творів поета, а також короткі відомості про родичів С. Руданського, згаданих у листі. Думаємо, що ці матеріали зацікавлять наших філологів та всіх, хто цікавиться історією української літератури. Усіchnі вповнилося 176 років від дня народження Степана Руданського (1834-1873), українського поета-класика, фольклориста, етнографа, перекладача, лікаря і громадського діяча. З майбутньої книжки про Степана Руданського й поетові родинні зв'язки пропонуємо читачам лист Олександра Лотоцького до священика Стефана Комарницького, поетового родича, написаний 27 травня 1901 року в Петербурзі на аркуші паперу з портретом Т.Г. Шевченка. Цей лист публікується вперше. «Многоуважаемый о. Стефан. Я желал бы издавать некоторую часть сочинений покойного поэта, родственника Вашей супруги, С.В. Руданского. И решаюсь посему обратиться к Вам

с покорнейшей просьбою. Будьте добры, сообщите мне, не препятствует ли Вы и супруга Ваша, в качестве наследников, этому изданию. Был бы Вам весьма благодарен, если бы Вы сообщили мне адреса и других родственников покойного поэта, чтобы я мог испросить у них согласие, так как без этого не хочу браться за дело. Издание выгоды материальных не представляет и берусь я за него исключительно лишь из любви к родной поэзии, по тому и вознаграждения я Вам предложить не могу за право издания, разве могу лишь предоставить Вам некоторое количество экземпляров книги. Быть может, есть у Вас какие-либо рукописи покойного, я был бы Вам весьма благодарен, если бы Вы разрешили мне снять с них копию. Во всяком случае, я уверен, что Вы не оставите меня уведомлением в возможно непродолжительном времени по поводу моей просьбы.

Прошу принять уверения в совершенном уважении Вашего покорного слуги

А. Лотоцкий»

1901.V.27.

Отець Олександр Руданський (із с.Чуків) люб'язно дав згоду на видання. 1. Олександр Гнатович Лотоцький (9 (21).03.1870-1939) – український культурний, громадський і державний діяч, науковець, педагог, видавець і літератор, яскрава постать українського національного відродження. Нащадок старовинних шанованих священицьких родин Поділля Олександр Лотоцький народився в селі Бронниця, нині Могилів-Подільського району, мешкав у с. Білоусівка, нині Тульчинського району на Вінничині. Навчався в Шаргородській духовній повітовій школі, в Тульчині, Брацлавській повітовій школі, Подільській духовній семінарії в м. Кам'янець-Подільський, Київській духовній академії. Його батько, Гнат Олександрович Лотоцький, навчався в Подільській духовній семінарії разом зі Степаном Руданським і протягом усього свого життя зберіг про нього найтепліші спогади. Петербурзький період життєвого шляху О. Лотоцького був позначений різнобічною громадською й видавничою діяльністю. Він активно сприяв виданню книжок, часописів для поширення українського друкованого слова, входить до складу комісії при Академії наук у Петербурзі для філологічної й правописної редакції перекладу Євангелія українською мовою. Перебуваючи в еміграції, вчений плідно працює в Українському Вільному університеті в Празі, стає першим керівником Українського наукового інституту у Варшаві, ак-

тивно бере участь у громадсько-політичному житті української діаспори, згуртовує навколо себе цвіт українських учених-емігрантів, 1934 року започатковує багатотомне видання творів Тараса Шевченка. 2. Олексій Васильович Боржковський (1934) – правнучатий племінник Степана Руданського. 3. Стефан Васильович Комарницький – священик, протоієрей, шваґер Степана Руданського, одружений з його сестрою Ольгою, хранитель творчої спадщини поета, проживав на Вінничині. З 1876 р. і до кінця свого життя мешкав у с. Малі Кутища, де й похований поряд зі своєю дружиною біля церкви. Довколишні селяни глибоко шанували священика, пристрасного проповідника, добру, щирю й просту людину. У 30-х роках минулого століття Дмитрівську церкву в Малих Кутищах, пам'ятку дерев'яного зодчества, датовану 1778 роком, сільські активісти розібрали на будівельні матеріали. Від неї нічого не залишилося, окрім людської пам'яті – хранительки правдивої історії. У хаті священика в часи більшовицького режиму були дитячі ясла, згодом – клуб, пізніше утримували колгоспних телят. Мешканка Малих Кутищ Ксенія Штейна (1906 року народження, нині покійна) розповідала: «На схилі літ Комарницький став старенький і немічний, ходив не піднімаючи ніг, тягнув їх. На перший тиждень посту захворів і зліг. Більшовики, увійшовши до хати, грали й заставляли батюшку танцювати».

2007 року за допомогою людей поважного віку села разом з краєзнавцем руданськознавцем Ольгою Анатоліївною Юрчишиною розшукали могили Стефана та Ольги Комарницьких. 2008 року Олексій Боржковський за власний кошт виготовив дві меморіальні гранітні дошки з портретами своїх родичів та встановив їх на могилах. 4. Олександр Андрійович Руданський (близько 1848-1921 рр.) – священик с. Чуків Брацлавського повіту. У 90-ті роки 19 ст. ним був створений у Чукові один з найкращих церковних хорів на Поділлі. Етнограф, дійсний член Подільського Єпархіального історико-статистичного Комітету, член Подільського церковного історико-археологічного товариства. Двоюрідний брат Степана Руданського, хранитель творчої спадщини поета. 1870 року одержав срібну медаль від «Географического общества» за збірку українських пісень з Поділля. Листувався зі Львом Толстим.

Юрій Угорчак

На фото: Володимир Винниченко

На фото: Євген Петрушевич

На фото: Лев Бачинський

У новій столиці Західноукраїнської Народної Республіки (Станіславові) засідав парламент – Українська Національна Рада, яка складалася зі 150 українців, бо національні меншини (поляки, євреї, німці), незважаючи на запрошення, своїх представників не делегували.

1 січня в приміщенні товарства "Молода Громада" (тепер вул. Чорновола, 20) відбулися передсесійні збори. Із промовою про політичне становище виступив професор, поет, підхорунжий УГА Володимир Гадзінський. Члени УНР Григорій Дувірак з Печеніжина та Осип Устиянович висловилися за проведення негайної злуки ЗУНР з Українською Народною Республікою. Лонгин Цегельський і Лев Бачинський були проти такої пропозиції. Дійшовши до порозуміння з опозиційним до уряду ЗУНР Селянсько-Робітничим Союзом (заснований у грудні 1918 року жителем Княгинина Дмитром Дем'янчуком), збори прийняли резолюцію про злуку ЗУНР з УНР, конфіскацію великої земельної власності і введення 8-годинного робочого дня. В цей день вишло перше число "Республіканця" – революційно-демократичного тижневика, органу Селянсько-Робітничого Союзу. 3 січня Українська Національна Рада (найвищий законодавчий орган ЗУНР) схвалила закон про злуку ЗУНР з УНР в одну Українську Народну Республіку. Це було одне з найважливіших досягнень Листопадової революції в державному будівництві України. В ухвалі, зокре-

ма, говорилося: "Українська Національна Рада, виконуючи право самовизначення Українського народу, проголошує торжественно з'єдинене з нинішнім днем Західноукраїнської Народної Республіки з Українською Народною Республікою в одну, одноцільну, суверенну Народну Республіку". Після прийняття цієї ухвали Президент Української Національної Ради д-р Євген Петрушевич виголосив промову: "Ухвалений закон залишиться в нашій історії одною з найкращих карт. По лінії з'єднання не було двох думок. Сьогоднішній крок піднесе нашого духа і скріпить наші сили. Від сьогоднішнього дня існує тільки одна Українська Народна Республіка. Нехай вона живе!"

З прийняттям цієї історичної ухвали Українську Національну Раду привітав представник Наддніпрянської України Трохименко. Для затвердження ухвали про злуку Українська Національна Рада 12 січня вислала до Києва делегацію із 65 галичан, буковинців і закарпатців. У складі делегації були Лев Бачинський (голова), Йосип Бурачинський, Лонгин Цегельський, члени фракції українських радикалів Дмитро Вітовський, Василь Стефаник, Іван Сандуляк, селянин Петро

Шекерик-Доників з Гуцульщини, Осип Устиянович, Семен Вітик, Степан Витвицький та інші. 22 січня 1919 року на Софійській площі відбулося урочисте проголошення злуки. 200-тисячна маса народу заповнила прикрашену площу. Біля пам'ятника Богданові Хмельницькому стояли поряд представники Директорії і члени галицької делегації. Церемонію віча розпочав д-р Лев Бачинський: "Світла Директоріє і Високий Уряде Української Народної Республіки! На цій історичній площі stolичного міста Києва стаємо оце ми, законні й вольними голосами нашого народу вибрані представники Західної України, а саме: Галичини, Буковини і Закарпатської Русі та доносимо Вам і заявляємо прилюдно перед усім народом України, перед усім світом і перед лицем історії, що ми, український народ західноукраїнських земель, будучи одною кров'ю, одним серцем і одною думкою з усім народом Української Народної Республіки, власною нашою волею хочемо і бажаємо об'єднати національно-державну єдність нашого народу, що існувала за Володимира Великого та Ярослава Мудрого і до якої стреміли наші великі гетьмани Богдан Хмельницький, Петро Дорошенко та Іван Мазепа. Від сьогоднішня Західна Україна злучиться з Великою Україною в одно нероздільне тіло, соборну та суверенну державу. У виконанні того я прошу пана доктора Лонгина Цегельського, Державного Секретаря За-

На фото: Василь Стефаник

На фото: Іван Сандуляк

кордонних Справ Західноукраїнської Республіки, відчитати грамоту від Західноукраїнської Народної Республіки до Директорії Української Народної Республіки". Л. Цегельський прочитав текст грамоти-ухвали, підписаної Є. Петрушевичем та Л. Цегельським, а член делегації д-р Ярослав Олесницький – французькою мовою. Тоді Л. Бачинський вручив її голові Директорії Володимирі Винниченкові. Прийнявши грамоту і привітавши західноукраїнську делегацію, В. Винниченко попросив члена Директорії Швеця прочитати Універсал Директорії. Після прочитання Універсалу Директорії, Винниченко і Бачинський подали собі руки. Грімке "Слава!" прокотилося площею. Чернігівський архієпископ Дмитро відслужив молебень. Закінчилася ця історична подія, яка була найбільшою після в'їзду Хмельницького 1648 року до Києва, дефілядою українських військ, що супроводжувалася грою дзвонів з Мазепиною дзвіниці Софійського собору і гарматними сальвами з фортів Печерського арсеналу. Небували овації викликав марш полків Січових Стрільців. Наступного дня документи про злуку були дочитані на відкритті Трудового Конгресу, їх читання присутні слухали стоячи, не раз перериваючи оплесками. Із зверненням до Конгресу виступив голова делегації Л. Бачинський: "Ми, українці Галичини, Буковини і Угорської Русі, особливо вітаємо цей конгрес.

Здійснення нашої мрії стало можливим лише тоді, як розвалились держави, що були тюрмами для своїх народів. Тепер, коли на чолі Української держави стоїть Директорія, яка дає нам запоруку, що Україна буде незалежною і що тут буде введений такий лад, який буде найкращий для трудящого народу, то прийшли просити прийняти нас в єдину Соборну Україну. Висока Директорія прийняла нашу просьбу і видала Універсал, який ми назавжди заховемо у серці своїм. Надіємося, що і Конгрес прийме нашу просьбу про приєднання нас до вас навіки. До вас прилучається край бідний, покривджений війною, що голод зазирає народові у вічі, але зате можу вас запевнити, що до Вас переходить таке селянство, яке буде великим скарбом для України. Нема такої ворожої сили, перед якою одступили б галицькі і буковинські полки. Просимо прийняти нас з такою щирістю, з якою ми прийшли до вас. Ми приходимо до вас, бо природа сама велить нам разом жити і умирати".

Велике піднесення викликала промова делегата галицьких селян Т. Старуха, який говорив про вас в зборах. "Ваші плескання, – сказав він, – упевняють мене в тім, що з'єднана Соборна Україна повинна жити і розвиватися, що вона буде таким тілом, якого ніхто не розірве. Ми бажаємо не тільки собі волі, але й другим народам... Згадаймо незлим тихим словом тих, що полягли за волю народу...

Хай вони мирно сплять, а ті, хто залишився живий, ідуть у бій, щоб зберегти пам'ять згинувших, щоб Україна стала дійсно незалежною". На знак згоди всі встають з місць. Це була одна-стайна національна воля Наддніпрянщини, Галичини, Буковини, Закарпаття, перша офіційна спроба об'єднати український народ у єдину Соборну державу.

Та, на жаль, об'єднання було короткочасне. Воно мало декларативний характер, про що писав і останній прем'єр УНР І. Мазепа в праці "Україна у вогні і бурі революції". Після об'єднання ЗУНР стала називатися Західною областю Української Народної Республіки, що зберігала свою попередню державну структуру, змінивши в гербі золотого лева на тризуб.

12 квітня 1919 року Українська Національна Рада прийняла закон про введення з 1 травня на всіх підприємствах 8-годинного робочого дня, про святкування 1 травня громадянами ЗУНР. 13 лютого УНР прийняла закон про державні і приватні школи, а 15 лютого – Закон про державну мову, за яким державною мовою визнано українську, хоча національні меншини мали право у всіх випадках користуватися рідною мовою. 14 квітня схвалила Закон про земельну реформу, що визнавав приватну власність на землю, чим викликала незадоволення партій соціалістичної орієнтації.

У Станіславові (столиці ЗУНР) побував ряд делегацій із Наддніпрянської України, Угорщини, Франції. Йшло активне культурно-громадське життя. У Західноукраїнській Народній Республіці виходило 37 газет і журналів, у тому числі в Станіславові – 13. Проводилася українізація шкіл, навчальних закладів, а для євреїв і німців – відкриття гімназій.

Але існування ЗУНР було перервано наступом польської та румунської армій. Під ударами ворожих сил і через внутрішню роз'єднаність впала і УНР. Але в тих умовах було зроблено багато для утвердження Соборності – одвічної мрії українців.

Петро Арсенич

СХИЛЯЄМО ГОЛОВИ ПЕРЕД ВАМИ, ГЕРОІ!

В бою під Крутами вмирала українська юнь

Нещодавно Україна відзначила роковини загибелі загону студентів-юнаків під Крутами. Але що то забій, зрозумілоневсім.

27 січня 1918 року з Києва назустріч більшовицьким військам, що наступали на Україну, вирушив добровольчий Студентський Курінь. Він складався зі студентів Університету імені Святого Володимира (нині це Київський національний університет ім. Тараса Шевченка), новоствореного Українського Народного Університету, а також із гімназистів Київських гімназій. Вони майже не мали ніякої бойової підготовки.

Курінь мав на меті допомогти українським частинам утримати станцію Бахмач. По дорозі прийшло зведення, що в Бахмачі вже ворог. Тому загін зупинився 120 км від Києва, відразу за Ніжином, на станції Крути. Перемога під Крутами давала шанси відбити Бахмач, зруйнувати колії і почекати підтягнення до Києва військових частин з регіонів. Поразка відкривала ворогові шлях на Київ.

Проти них рухався передовий загін військ Муравйова (близько 6 тисяч військових), який підтримувала вогнем артилерія з бронепотягів. У захисників Крут була тільки одна гармата.

Студентським Куренем керував студент Українського Народного Університету Омельченко. Бій шов цілий день від ранку 29 січня 1918 року до вечора. Вогнем 35 кулеметів і рушниць студенти та школярі змусили захлинутися кілька атак більшовиків. Увечері, після закінчення патронів, командир правого крила (учні Військової Школи) дав наказ відступати. Ліве крило (Студентський Курінь) чи переплутало, чи взагалі не почуло і пішло в наступ. У результаті більша їх частина загинула під час цього неузгодженого маневру. 35 потрапили в полон.

Сімох полонених більшовики не розстріляли і відправили в більшовицький тил. Один із них згодом чудом урятувався. Решту вбивали тут же, під Крутами. Спочатку розстрілювали, а потім добивали штиками і ножами. Як свідчили селяни, що бачили страту, учень сьомого класу гімназії Пипський заспівав гімн "Ще не вмерла Україна", який підхопили інші. Потім убивці привели й розстрі-

ляли двадцять восьмого, який босоніж утік до села. Хату, що дала йому притулок, окупанти спалили. Загалом втрати українців під час бою під Крутами становили близько 300 бійців загиблими.

Дорога до столиці України Муравйову була відкрита. 8 лютого 1918 року він вступив до Києва, де почався червоний терор. У перший день захоплення Києва російські більшовики вбили 3 тисячі громадян. Розстрілювали за «буржуйський вигляд», за «косий погляд», «за кожне українське слово» або й просто так, як писав очевидець тих подій, поет, уродженець донецького Дебальцево Володимир Сосюра. Він був вражений тією різаниною настільки, що пішов у петлюрівські війська. 1944 року написав вірш «Любіть Україну», який за «петлюрівщину» і «бандерівщину» різко розкритикував Сталін та за який Сосюру виключили з партії.

Загалом червоними було вбито (за різними оцінками) від 5 до 20 тисяч громадян. Муравйов у своїх зведеннях писав, що він воював з "гайдамаками", "щирими українцями" чи "господами українцями". Через півроку після бандитського погрому в Києві самого Муравйова було страчено в міжособній бійці з більшовиками. За іншими даними, він дезертирував з більшовицьких військ і незабаром покінчив життя самогубством.

2 березня 1918 року російсько-більшовицькі війська було вигнано з Києва, а 19 березня відбулося перепоховання згаданих вище 28 розстріляних полонених. Над цієї могилою місцеві селяни, які одразу зрозуміли, де «наші», за власною ініціативою після бою насипали курган. Серед упізнаних були студенти Володимир Шульгин, Божко-Божинський, Олександр Попович, Андрій, Лука Дмитренко, Ізидор Кулик, Олександр Шерстюк, Омельченко, Борозенко-Конончук, Головащук, Чижів, Кирик, гімназисти Андрій Соколовський, Микола Ганкевич, Євген Тарнавський, Пипський, Гнаткевич. Інших впізнати було неможливо – так окупанти понівечили під час страти їхні обличчя. До цих жертв деякі історики додають ще прізвища студентів Пурика, Нітенка, Сірика, Дикого, Миколи Лизогуба, гімназистів Павла Кольченка, Мисана. Решта загиблих були поховані на самому полі бою місцевими селянами.

Михайло Грушевський писав: "Недаремно пролилася кров тисяч українських інтелігентів та молоді, коли вона принесла духовне визволення від найтяжчого і найшкідливішого московського ярма: добровільно прийнятого духовного закріпачення!"

Такого закріпачення вже не було в тих бійців, які загинули під Крутами. Воно лишалося тільки в безглузких і безвідповідальних політиків, які виявилися нездатними мобілізувати свій народ і перемогти в тих умовах, коли поразка означала смерть.

=====

Пройшли роки...

Кого і за що можна назвати героєм? Це питання залишається актуальним і досі.

То хто ж вони? Відповідь на це запитання намагалися віднайти студенти нашого університету в школах міста напередодні 93-ої річниці бою під Крутами.

Ініціатором відзначення цієї події стало Студентське Братство, до якого активно долучилися студенти Інституту історії і політології. В такий спосіб вони намагалися донести до школярів справжню історичну вагомість події 16(29) січня 1918 р.

Під час розповіді студенти вели діалог з учнями з нагоди відзначення знаменної дати, демонстрували відеоролики з фрагментами фільму «Похорон юнаків, замордова-

них більшовиками під Крутами».

Також вдало проводили паралелі з подвигом 300 спартанців, які загинули цілим легіоном разом з царем у героїчній боротьбі проти персів.

На закінчення учні отримали пам'ятні буклети, на яких були відображені вже обговорені події в датах та ілюстраціях. Завдяки ґрунтовним знанням своєї історії та хорошій методичній базі студенти зуміли в доступній та цікавій формі донести до учнів важливу історичну подію, з якою нас розділяє багато років, але єднає любов до України.

Пам'ятай історію!

Шануй історію! Твори історію!

Леся ПАЛАГІЦЬКА,
студентка

СПОРТИВНА МОЗАІКА

Постійний ведучий рубрики «Спортивна мозаїка», директор Спортивного клубу «Наука» Степан Хопта

Ось і пройшов 2010 спортивний рік, який приніс нам нові нагороди, нові досягнення, а де в чому й розчарування, невикористані можливості, а також окреслив нові перспективи і вклав надії на успішні виступи в Універсіаді 2011 року.

Радує те, що спортсмени університету, завдяки старанням нашого ректора, професора Богдана Костянтиновича Остафійчука, отримали прекрасний подарунок у вигляді спорткомплексу «Олімп» з чудовим ігровим залом і плавальним басейном, що дає можливість покращити умови проведення змагань та навчально-тренувальний процес, вивести підготовку спортсменів високого класу на якісно вищий рівень. Загалом підсумок року такий. Усього медалей — 26.

Золотих — 11, срібних — 5, бронзових — 10.

Чемпіонат Європи — 1 бронзова медаль.

Чемпіонат світу серед студентів — 1 срібна медаль.

Чемпіонат світу серед юніорів — 1 золота медаль.

Чемпіонат Європи серед юніорів — 1 золота медаль.

Чемпіонати України — 6 медалей:

5 золотих, 1 срібна.

Кубки України — 3 медалі: 1 срібна, 2 бронзові.

Чемпіонати України серед студентів — 4 медалі: 2 золоті, 1 срібна, 1 бронз.

Молодіжні ігри України — 1 бронзова медаль.

Чемпіонат України серед юніорів — 1 золота медаль.

II Спортивні студентські ігри України

— 7 медалей: 1 золота, 1 срібна, 5 бронзових.

У першу чергу хотілося б порадіти за наших відомих спортсменів, які виступали на різних рівнях і підтвердили свій високий клас. Це гордість нашого університету МСМК з вільної

боротьби Ірина Харів та Мар'яна Квятковська, студентки факультету фізичного виховання та спорту, які обоє стали чемпіонами України, а Ірина Харів стала ще й чемпіонкою світу серед студентів (м. Турин, Італія). Чемпіоном України та переможцем міжнародного турніру збірних команд України та Марокко став МСМК з кикбоксингу Віталій Мерінов, студент цього ж факультету. Протягом минулого року проходили II Спортивні студентські ігри України, започатковані недавно. Це змагання між вишами із багатьох видів спорту. У зв'язку з кризою програма змагань була значно скорочена з баскетболу, волейболу, футболу, легкої атлетики та ін. На першому етапі змагання проводилися по областях.

На Івано-Франківщині серед вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації наші спортсмени зайняли вже традиційне III місце, програвши своїм основним конкурентам — Івано-Франківському національному технічному університету нафти і газу та Коледжу фізичного виховання. Вони вибороли першість у дзюдо, шахах, таеквондо ВТФ, пляжному волейболі, важкій атлетиці, боксі. Тому саме з цих видів спорту наші збірні були делеговані відстоювати честь університету на II Спортивних студентських іграх України.

10 березня 2010 року в засніженому Ужгороді першими в боротьбу за медалі вступили легкоатлети. Студент V курсу факультету фізичного виховання та спорту Руслан Савчук зайняв I місце і відкрив лік медалям у II Спортивних студентських іграх України. Відзначився Руслан також на Кубку України з легкої атлетики, де на дистанції з бігу на 3000 метрів здобув бронзу. В цьому значна заслуга його наставника, старшого викладача

Останнім часом помітно здали свої позиції наші дзюдоїсти, всього одна бронзова нагорода в активі Христини Гунди, студентки IV курсу факультету фізичного виховання та спорту. Ми вже звикли до гучних перемог наших боксерів на змаганнях різних рівнів. На цей раз до вершини добратися їм не вдалося. Віталій Мерінов та Роман Кирста задовільнилися бронзою. Справжнім відкриттям сезону стала коломиянка, студентка II курсу факультету фізичного виховання та спорту Тетяна Сліпченко. На Кубку України з важкої атлетики вона була третьою, а на II Спортивних студентських іграх України здобула срібну нагороду.

Не можна не відзначити й успіхи нашої команди зі спортивного орієнтування під керівництвом невтомого наставника, заслуженого тренера України, заслуженого працівника фізичної культури та спорту Омеляна Куцука, якому нещодавно виповнилося 70 років. Незважаючи на поважний вік, він повний сил, енергії та прагнення досягнути зі своїми вихованцями нових спортивних вершин. З року в рік його спортсмени беруть участь у різного рангу змаганнях та досягають високих результатів. Цілий комплект нагород зібрав у році, що минув, студент 2 курсу факультету математики та інформатики Василь Боднарук, який виграє юніорський чемпіонат світу, Європи і України зі спортивного орієнтування, а його колеги по команді Олександр Козачинський та Микола Фодчук, студенти факультету фізичного виховання та спорту, стали чемпіонами України зі спортивного орієнтування на лижах. Наприкінці 2010 року стартувала обласна Універсіада. Серед жіночих

кафедри спортивно-педагогічних дисциплін Дмитра П'ятничука. Під керівництвом тренера Ігоря Йосипіва наша збірна команда з таеквондо також привезла медалі з далекого Дніпропетровська: срібна медаль у активі Ірини Маркевич, студентки Педагогічного інституту, по одній бронзовій медалі у своїх вагових категоріях завоювали Роман Несторак з факультету фізичного виховання та спорту і Михайло Перегінець з Інституту туризму.

команд з футболу наша збірна зайняла I місце. На змаганнях із шахів команда університету стала другою, пропустивши вперед команду ІФНТУНГУ. Здали свої позиції збірні команди із дзюдо та вільної боротьби, які зайняли відповідно II та III місця. 2011 року Універсіада буде продовжена.

Отже, побажаємо успіху нашим спортсменам та тренерам у боротьбі за найвищі нагороди в Обласній та Всеукраїнській Універсіадах.

ВЕЛИКЕ ВОДОСВЯТТЯ

На фото: вперше з Йорданським Водосвяттям у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника правлячий єпископ УГКЦ Володимир Війтишин

Воду святять вранці на Святий Вечір і на Йордань — Водохрещення. Це пам'ятка хрещення Ісуса Христа в річці Йордань. Як вийшов Ісус із води, розкрилося Йому Небо. І Він побачив Духа Божого, який сховався на нього. І голос пролунав з Неба: «Це Син Мій улюблений, що Я Його вподобав».

З давніх-давен воду святять на Йордань у річці. Наперед церковна громада вибирала місце, прорубувала круглі ополонки. Також ставили льодову фігура хреста. Все це оздоблювали ялинковими гілками або й робили арку з гілок — «Царські врата».

Дуже ранесенько в церкві відбувається Богослужіння. Після відправи йде процесія з хоругвами, хрестом на річку. Дорослі й діти несуть дзбанки, горнятка, глечики чи пляшки, прикрашені вінком з мірты або барвінку, «позліткою», вівсом з «діда», барвистими стрічками. Найкращим є новий, невживаний посуд. На річці також відправляють молитву. Наприкінці священник занурює три рази в ополонку хрест, запалену свічку-трицю, освячує кропилом і благословить воду. Церковний хор співає: «Во Йордані хрестився Ти, Господи!» Казали, що в той момент нечиста сила вистрибувала з річки і була на землі до того часу, аж поки не прийде хтось на річку прати. Народ підходив до річки й набирив Йорданської води. Дехто вмивався, прикладав до рук чи

болючих місць, до очей. Вірили, що вода цілюща. Парубки стрибали в крижану воду, бо треба показатися перед дівчатами. Дівчата вмивалися, «аби м'я файна була». І ще з річки брали по три камінчики. Йорданське каміння допомагає, коли турбують зуби чи горло, коли вим'я болить корову. Найперше розжарювали, відтак кидали на нього висушене зілля й підкурювали. А ще кожен старався зачерпнути води, бо вона, казали, найбільше помічна на зцілення душі й тіла, на всяку особливу користь.

Після Водосвяття священник благословляє усіх свяченою водою. Як приходили додому, батько відливав Йорданської води в миску й кропив хату, стайню та обійстя, аби відігнати від свого господарства всяку нечисту силу. Потім кожен натще приймав по три ковтки свяченої води з трьох боків ПОСУДИНИ, наче святого ПРИЧАСТЯ. Вода була дуже холодна і смачна.

Мати до свяченої води ставилася з великою побожністю. Ціло-річно зберігала її в пляшечці на дні різьбленої скрині. Йорданська вода має чудодійну силу для душі й тіла. Святий Іван Золотоуст каже: «В цей празник опівночі всі, зачерпнувши води, приносять її додому і хоронять увесь рік... І діється дивне явище: та вода у своїй істоті не псується від

довготи часу, але зачерпнена сьогодні, вона через цілий рік, а часто і два, і три роки, стає незіпсована і свіжа...»

Свята водичко-Йорданничко,
Очищаєш луки, гори,
Ліси, доли,
Каміння, коріння,
Усяке створіння.
Очисти і мене...

Свяченою водою кроплять дітей під час хрещення, годиться вона й коли віск зливали. Як чогось налякаєшся, то дають три рази ковтнути, примовляючи: «Дух Святий з тобов!» Багато є вірувань та прикмет, пов'язаних з Йорданським празником. Коли в цей день падає сніг — гарний урожай буде. Як день ясний — урожай хліба буде чистий, без бур'янів, як ніч зоряна — вродять горох і квасоля. Ясно й холодно — на посушливе літо. Що міцніше йорданські морози, то спекотніше літо.

Другий день по Йордані священник обходить хати, благословить і освячує їх, кроплячи свяченою водою. А дітям роздає образки.

Колись давно в січні празнували пам'ять трьох визначних ієрархів, провідників і отців Східної Церкви: св. Василя Великого, св. Григорія

Богослова, св. Івана Золотоустого. Усіх їх єднала апостольська ревність за св. віру і спасіння душі. В народі празник називають «Трьох Святих». Зараз його празнують у лютому.

Люба Василечко

Засновник видання - Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (ректор - член-кореспондент НАНУ, доктор фізико-математичних наук, професор **Богдан Остафійчук**)

Коректор: **Любов Максимів**
Верстка і дизайн: **Микола Пікуляк**

Газета зареєстрована обласним управлінням у справах преси та інформації Івано-Франківської облдержадміністрації від 29.08.2005р.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу інформації № 555, серія ІФ

Редактор - кандидат філологічних наук
Любомир Кліщ

Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати текст. Висловлені авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції